

Sarrera

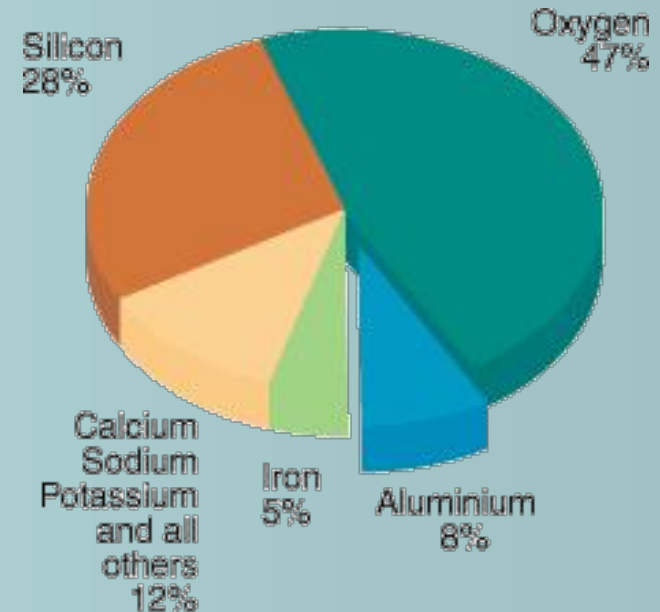
Aluminio elementua, Lurraren azalean dagoen elementuen artean hirugarrena ugariena da, oxigeno eta silizioaren ondoren. Bere maiztasuna Lurraren azalean, %8-koa da.

Aluminioak erraztasun handia du beste elementuekin konbinatzeko; hori dela eta, ez da isolaturik aurkitzen, konposatuetan baizik.

Aluminioa lortzeko erabiltzen den lehengaiak, bauxita da, aluminio hidroxidoa.

bauxita

Aluminioaren ezaugarriak

ARINA, SENDOA ETA IRAUNKORRA

Aluminioa, oso metal arina da, bere dentsitatea 2,7 kg/L izanik; hau da, altzairuaren herena gutxi gora behera.

Aluminioaren erabilpena, besteak beste, kotxe, hegazkin... eta beste elementuen pisua murrizten du.

Bere sendotasuna alda daiteke, aleazioak sortuz.

Aluminioaren ezaugarriak

KORROSIOAREN AURKAKO ERRESISTENTZIA

Aluminioak, oxido geruza bat sortzeko du, eta honek korrosioaren aurkako babesa sortzen du.

Ezaugarri hau, gehiago areagotu daiteke, aluminio azaleraren tratamenduak eginik.

Aluminioaren ezaugarriak

EROALE ONA

Aluminioa bero eta elektrizitatearen oso eroale ona da.

Hori dela eta, oso maiz ordezkutzen du kobrea elektrizitatearen garraioan.

OSO XAFLAKORRA

Hori dela eta, forma askotako materialak egiten dira aluminioarekin.

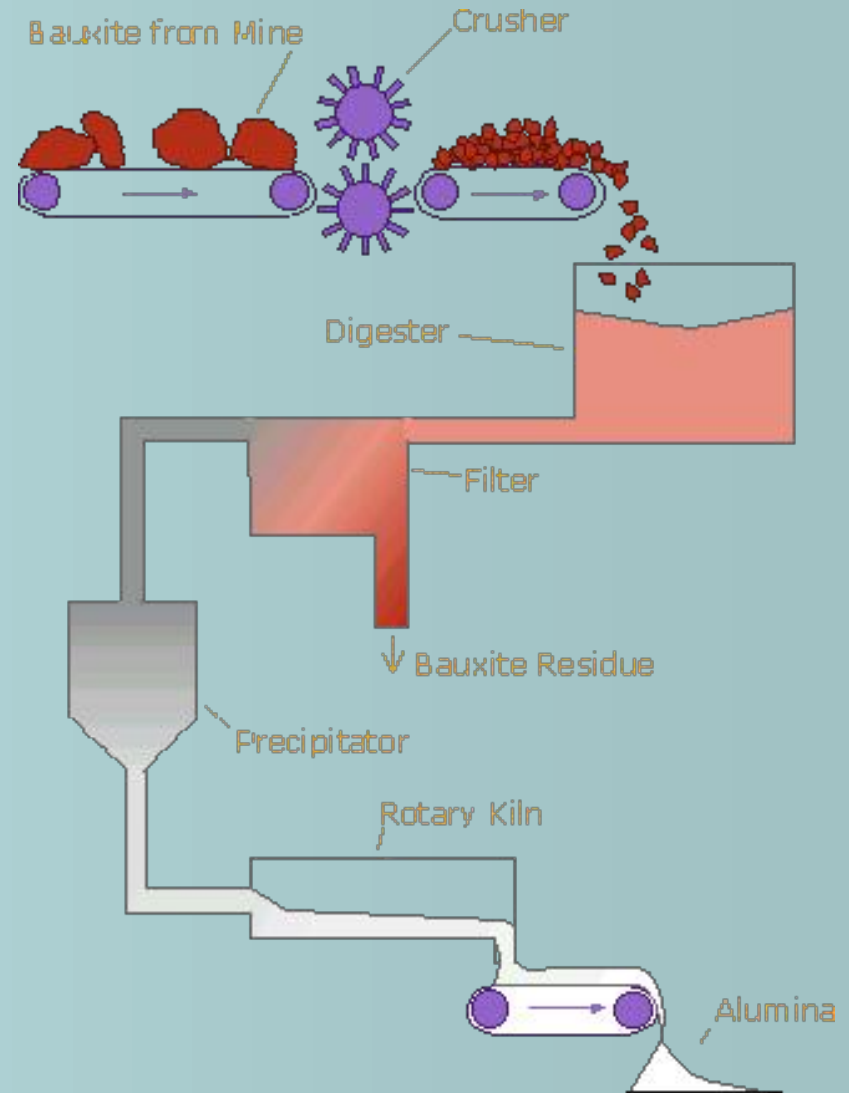

Aluminioaren lorpena

Aluminioaren lorpenak (bauxitatik abiatuta) bi faseko prozesua da:

- 1) bauxitaren birfinketa, alumina (Al_2O_3) lortzeko eta
- 2) aluminaren urtzea, aluminioa lortzeko.

Alumina lortzeko (bidean ze-purutasunak eliminatuz) erabiltzen den prozesu nagusia "Bayer metodoa" da.

Aluminioa

Aluminioaren lorpena

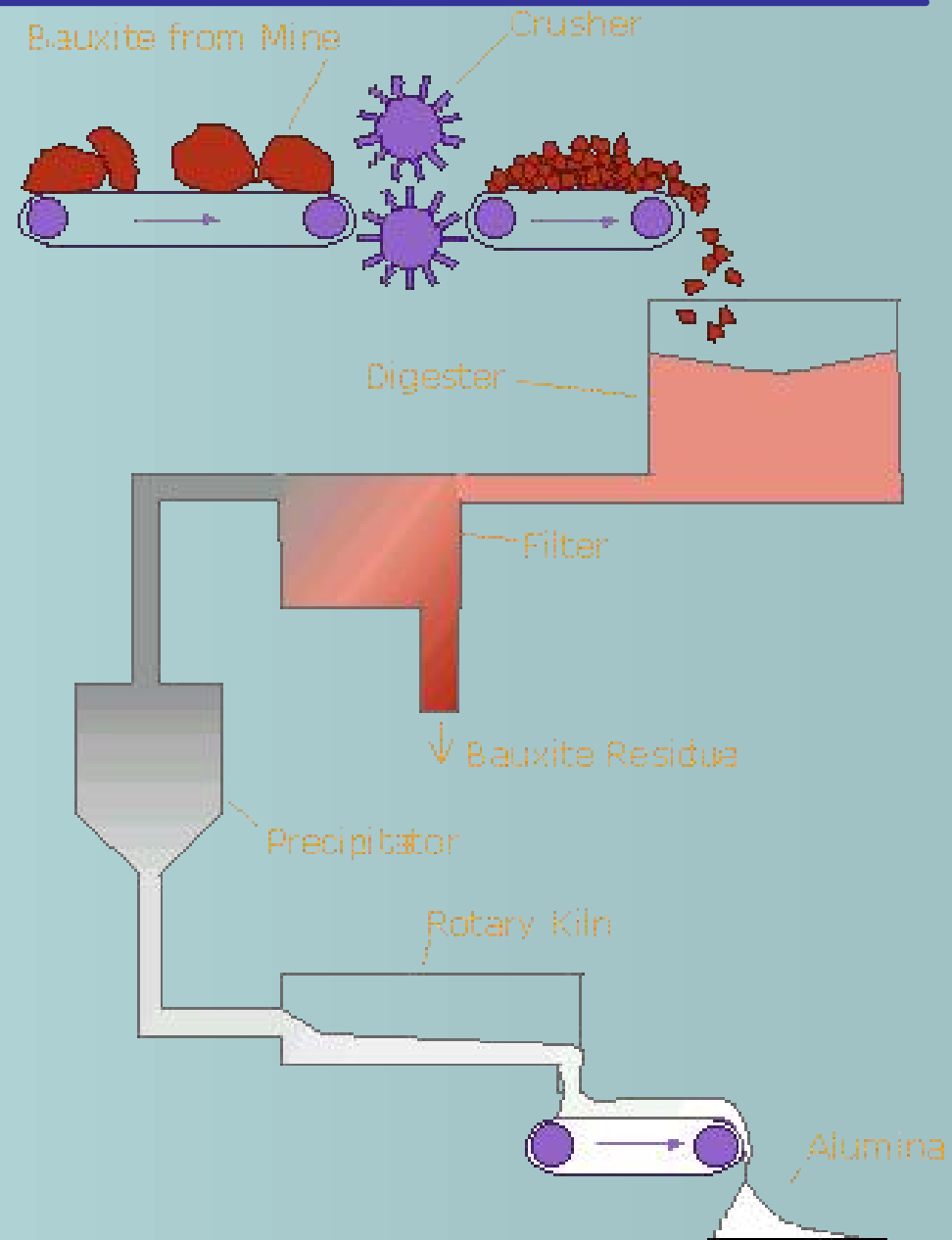
1) BAYER METODOA

Bayer prozesuan lau fase daude: liseriketa, argitzea, hauspeatzea eta xigortzea.

Lehenengo fasean, bauxita sodio hidroxidoarekin tratatzen da (liseriketa), non tenperatura eta presio handipean daude. Ez-purutasunak kendu egiten dira prozesuan (argitzea).

Aluminio hidroxido kristalak gehitzen dira, hauspeakina bertan hazteko (tenperatura jeisten den bitartean).

Ondoren, aluminio hidroxidoa xigortu egiten da, alumina emateko.

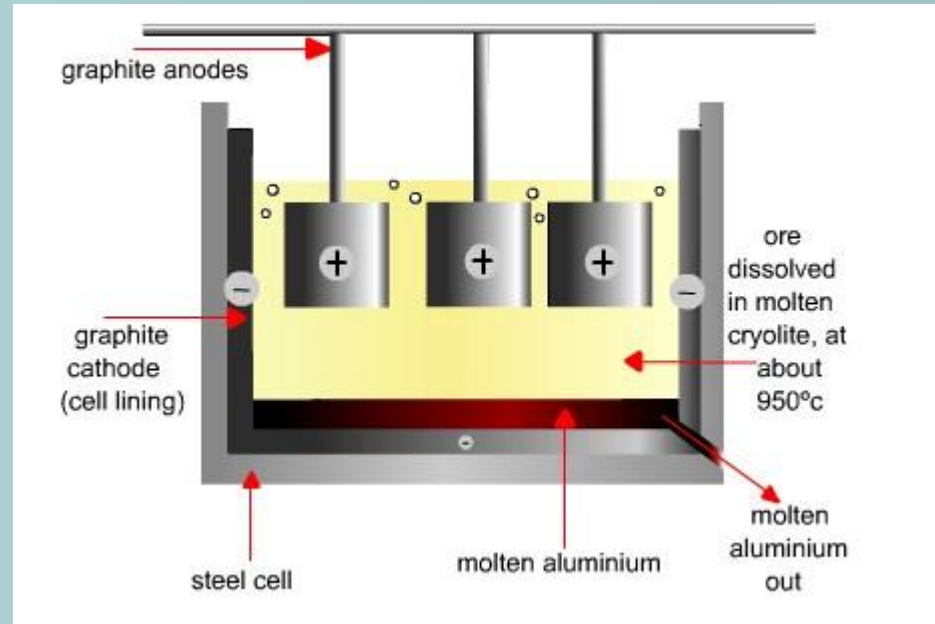

Aluminioaren lorpena

2) BAYER-HALL-HEROULT METODOA

Alumina criolita (sodio eta aluminioaren fluoruroa) mineralarekin batera berotzen da; honek fusio-puntua asko jeisten du, energia aurreztuz.

Korronte elektrikoa pasa arazten da eta aluminio urtua (950 °C) ontziaren hondoan lortzen da (%99,8-ko purutasuna).

Aluminioaren birziklaketa

Aluminioa, %100 birzikla daiteke, bere ezaugarrietan kalterik izan gabe.

Aluminioaren birziklaketa askoz energia gutxiago erabiltzen da: berria egitearen %5a besterik ez.

